

S Y K E

Suomen ympäristökeskus SYKE
PL 140
00251 HELSINKI

Lausunto

3.6.2016

SYKE-2016-J-99

Valtioneuvoston kanslia

Lausuntopyyntö VNK015:00/2015

Euroopan meri- ja kalatalousrahaston yhdenntyn meripolitiikan varojen monivuotinen käyttösuunnitelma 2016 - 2020

Merialuesuunnittelu

Merialuesuunnittelu on uudenlainen ja joiltakin osin perinteisestä aluesuunnittelusta poikkeava tapa hallita merien käyttöä ja suojelua. Toteuttamistavalla on suuri merkitys tulevien merialuesuunnitelmien vaikuttavuuden kannalta. Voimavarat tulisikin suunnata erityisesti merialuesuunnittelun valmisteluun sekä itse merialuesuunnitelmien laadintaan. SYKE puoltaa merialuesuunnittelurahoituksen suuntaamista käytännön toteutuksesta vastuussa oleville maakuntien liitoille, sillä ilmeisesti muuta erillisrahoitusta ei tähän tarkoitukseen ole tiedossa. SYKE osallistuu mielellään yhteistyössä maakuntien liittojen kanssa merialuesuunnittelu-prosessin ja merialuesuunnitelmien kehityshankkeisiin, sekä suunnitelmia varten tarvittavien lähtötietojen ja -aineistojen kokoamiseen.

Meritieto ja seuranta

SYKE kannattaa Meriportaali-hanketta ja on varautunut sen vetäjäksi, mikäli rahoitus järjestyy. Ehdotettu meritietoportaali on erittäin tarpeellinen ja kannatettava rahoituksen kohdentamisen teema. Portaali tulee palvelemaan monia merien käytön suunnittelun ja suojelun prosesseja ja samalla muita rahoituksen kohdentamisen teemoja. Alkavan merialuesuunnittelun kannalta portaali on erittäin tärkeä ja hyvin toteutettuna pystyy vastaamaan asiaan liittyviin tietotarpeisiin. Rahoituksen kohdentaminen portaaliin heti käyttösuunnitelman alkuvuosina olisi erittäin hyödyllistä, koska se osaltaan edistäisi muiden teemojen toteuttamista.

Meren tilan parantaminen

Meren tilan parantaminen on valtakunnallisesti olennaisen tärkeä ympäristönsuojelun osa-alue. SYKE on osallistunut aktiivisesti vesipuite- ja meristrategiadirektiivien edellyttämiin suunnittelu- ja toteutustoimiin, ja kansallisen merenhoidon toimenpideohjelman 2016–2021 toimeenpanoon. SYKE näkee rahoituksen ohjaamisen näihin tehtäviin erittäin tärkeänä, ja osallistuu mielellään erityisesti meren ja rantojen roskaantumisen, vedenalaisen melun ja haitallisten aineiden vähentämiseen, sekä riskien hallintaan liittyviin hankkeisiin.

Kansallinen meripolitiikka

Käyttösuunnitelmassa ehdotetaan yhdeksi rahoituksen kohdentamisen teemaksi kansallisen meripolitiikan valmistelua. SYKE kannattaa kansallisen meripolitiikan yhdenntämistä ja vahvistamista, ja on valmis osallistumaan siihen liittyvään työhön merentutkimuksen johtavana kansallisena asiantuntijana.

Meriosaamisen ja yhteistyön kehittäminen

Merentutkimus voi tarjota uuden näkökulman ja osa-alueen suomalaisen meriklusterin kehittämisessä. Tutkimus on maailmanlaajuisesti nousussa merien käytön ja ns. sinisen talouden tullessa entistä tärkeämmäksi elinkeinoksi. Tämä tulee näkyviin mm. uusien tutkimusalusten tilausten kasvuna. SYKEllä on kokemusta esim. Suomessa v. 2012 rakennetun merentutkimusaluksen tieteellisestä käyttökoulutuksesta Namibiassa,

sekä meriluonnon kartoituskoulutuksesta Tansaniassa. SYKE tarjoaakin mielellään merentutkimusosaamista kansallisen meriosaamisyhteistyön kehittämiseen, ja näkee erittäin tärkeänä EMKR-rahoituksen suuntaamisen myös tähän työhön. SYKE tarjoaa mahdollisuuden tuoda tutkimusalusten käyttäjänäkölmaa alusten suunnitteluun, ja tavoitteeksi tulisikin asettaa kansallisen yhteistyökonseptin luominen meriteollisuuden ja merentutkimuksen välille. Tämä auttaisi Suomea kilpailemaan merentutkimusalusten toimituksista kansainvälisillä markkinoilla.

Lausunnon laatimiseen ovat osallistuneet Pasi Laihonen ja Riku Varjopuro.

Merikeskuksen johtaja

Paula Kankaanpää

Ryhmäpäällikkö

Laura Uusitalo